

Kościół oo. Reformatów pw. Narodzenia Panny Marii

Kościół garnizonowy w Rzeszowie

Kościół oo. Reformatów pw. Narodzenia Panny Marii stanowi pozostałość założenia kościelno-klasztornego datowanego na II ćw. XVIII w.

Początki Reformatów w Rzeszowie związane są z fundacją Andrzeja Passakowicza – sędziego i wójta rzeszowskiego, który w 1709 r. przeznaczył na założenie kościoła i klasztoru swoje dobra. Już w 1712 r. powódź zniszczyła zabudowania klasztorne. Wkrótce po tym zniszczeniu książę Jerzy I. Lubomirski ofiarował reformatom nowy grunt pod budowę kościoła i klasztoru przeznaczając na ten cel ziemie w pobliżu zamku, na tzw. Wygnańcu. Już w 1722 r. poświęcono istniejący do dnia dzisiejszego kościół.

Większość badaczy przypisuje projekt kościoła i klasztoru Janowi Chrzycielowi Belottiemu. Całkowicie ukształtowane założenie kościelno-klasztorne złożone z kościoła, klasztoru, zabudowań gospodarczych oraz rozległego ogrodu uwiecznione zostało na planie Wiedemanna z 1762 r. Po I rozbiórce Polski rząd austriacki objął zespół klasztorny kasatą – zakonników przeniesiono do innych klasztorów, klasztor zamieniono na więzienie, następnie na szpital wojskowy, a w II poł. XIX w. rozebrano. Kościół przez cały okres rozbiorów pełnił funkcję magazynów, a ogród klasztorny w 1871 r. przekształcono ogród miejski, który w latach 30. XX w. powiększono o teren wzdłuż ul. Langiewicza.

W 1922 r. kościół przekazano na cele religijne miejscowego garnizonu, a w latach 1925-1928 gruntownie odnowiono i przebudowano – m.in. przekryto nowym sklepieniem, zadaszono budując nową, odmienną od pierwotnej, dużych rozmiarów wieżyczkę na sygnaturkę. W 1928 r. świątynię poświęcono jako kościół garnizonowy.

Po wybuchu II wojny światowej, już w 1939 r. kościół ponownie zamieniono na magazyn, a w 1944 r. bomba zniszczyła dach i dużą część sklepienia. Po wojnie odbudowany pełni do dziś funkcję kościoła garnizonowego.

Kościół o prostej bezwieżowej bryle złożony z prostokątnej nawy oraz nieco węższego i niższego prezbiterium zamkniętego ścianą prostą, kryją odrębne dwuspadowe dachy z dużą wieżyczką na sygnaturkę w dachu nawy. Elewacje o skromnych podziałach architektonicznych przeprute są dużymi półkoliście zamkniętymi oknami.